KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Zanemarjena kinematografija?

Predzadnji kinematograf v občini zaprt, zadnji pred adaptacijo

Občinska kulturna skupnost je sredi februarja povabila predstavnike KS Zalog in kino podjetja Ljubljana na skupno sejo izvršnega odbora OKS z edino točko dnevnega reda: Problematika kinematografske dejavnosti v naši občini. Seje so se udeležili tudi predstavniki OZKO. Posredujemo glavne misli iz razprave in zaključke.

Predstavnik kinematografskega podjetja: V Zalogu od letošnjega 1. januarja ne predvajamo več filmov. Razlogi so trije:

1. kadrovski — s honorarci ne gre več, pri eni dnevni predstavi pa rabimo štiri delavce, ki delajo po dve uri. Naša sistemizacija je drugačna;

2. tehnični — dvorana, kurjava, stoli, sanitarije, vse kliče po temeljiti obnovi za kar nimamo sredstev. Zagotavljali pa bi lahko aparaturo, platno in zvok;

3. programski — vrteli smo lahko večinoma le avanturistične filme, kavbojke, kriminalke itd. Še tedaj smo imeli na predstavo poprečno ok. 120 obiskovalcev. Naše podjetje dela po svojem računu. Cena pritrjenega stola v požarno varni kino dvorani pa je 70.000 dinarjev!

Za ukinitev predstav smo se morda res odločili malo na hitro v začetku lanskega decembra, ker je to moč storiti le januarja ali julija. Pozvali pa smo izvršni odbor občinske kulturne skupnosti in KS Zalog. Morda bi slednja prevzela kino, kot so to npr. storili pri Dolgem mostu na Viču. Kinematograf Triglav pa bomo letos obnovili. Čakamo le še ureditev problema glede centralne kurjave.

Predstavnik KS Zalog: Svet KS se z ukinitvijo predstav ni strinjal. Do skupnega pogovora do danes ni prišlo. Načrt za preureditev vsega zadružnega doma je napravljen, iščemo finančna sredstva. Tudi svet KS ne more vzpostavljati honorarnega razmerja z delavci.

Predstavnik OZKO: Naša zveza je bila s problemom seznanjena, Založene pri njihovem delu finančno podpira.

Predsednik občinske kulturne skupnosti: Tole delegatsko vprašanje je treba videti v vsej širini. Kinofikacija občine naglo upada. Treba se je odločiti, če je to prav. (Tudi drugod po svetu ukinjajo kinematografe, a najbrž do neke meje.) Še pred leti smo imeli potujoči kino in dvorane s kino predstavami v Dolskem, Hrušici, Zadobrovi, na Vevčah in v Zalogu. Postopoma so odpadale. Ostaja le kino Triglav. V sedanjih možnostih delegatskega dogovarjanja se moramo vprašati, če je to prav. Verjetno pa je kar precej jasno, da ni. Predstave v Zalogu so bile ukinjene brez skupne akcije. Naša, pa tudi mestna in republiška kulturna skupnost so vse pokazale premalo zanimanja za ta problem. Gledati vse skoz dinar v kulturi ne gre. Akcija ČLOVEK, DELO, KULTURA ni bila enosezonska. Tudi vzgoja filmskega gledalca nekaj stane. Šole so tu, kje pa so npr. klubi, komentirane predstave, knjižnice s filmsko literaturo, pa seveda urejene dvorane brez bifejev v neposredni bližini itn.

Oglašali so se tudi drugi. Zanesenjaki in realisti. In sklep? Najbrž bo treba res čimprej videti zadnji problem tam, kjer je nastal, tj. v Zalogu. Svet KS naj pregleda možnosti. Vendar ne sam. V sodelovanju s kulturno skupnostjo (tudi ljubljansko) pa s kinematografskim podjetjem Ljubljana. Ta naj s svoje strani v okviru svojih kadrovskih in tehničnih možnosti ter zahtev prisluhne tudi splošnemu družbenemu ozračju. Vsi pa se bomo morali zavedati, da ni socializma brez kulture in obratno. V tem sklopu bomo videvali tudi problem kinofikacije naše občine v tisti širini, iz katere tudi izhaja.

ZAPISAL AM

Kino Triglav danes. Za jesen obetajo, da bo med najsodobnmi kinematogradi v Ljubljani. (Foto: Hvastija)

Več prostega časa — za kaj?

To vprašanje si občani vse več zastavljamo, saj živimo v času, ko imamo več prostega časa, v bližnji prihodnosti pa ga bo verjetno še več. Zato bomo verjetno tudi v prihodnje del tega časa namenili za rekreativne dejavnosti, mnogi pa se bodo odločili tudi za obiske raznih kulturnih prireditev ali celo za aktivno vključitev v kulturno življenje, tj. včlanili se bodo v kako kulturno-umetniško društvo, kjer bodo lahko polno zadostili svojim afinitetam za posamezne umetniške zvrsti.

Na kulturno-umetniškem področju ima vsak občan najrazličnejše možnosti, saj deluje v sestavu zveze kulturnih organizacij vrsta kulturnih društev in skupin. Pripomniti velja, da je ZKO Slovenije izredno razvejana in aktivna, v vseh večjih občinah pa delujejo tudi občinske zveze.

Tudi v naši občini deluje precej društev, katerih dejavnosti so izredno pestre. Naj jih naštejemo:

V glasbeni šoli na Kodeljevem deluje KUD Vide Pregarc, v katerega sestavu delujeta mešani pevski zbor (okrog 50 članov) in harmonikarski orkester. Na Vevčah že več kot 75 let deluje papirniški pihalni orkester, ki šteje okrog 60 članov.

Pevski zbori delujejo že v Zalogu (mešani zbor — 24 članov), v Bizoviku (moški zbor — 24 članov), na Lipoglavu (KUD Pugled — mešani zbor). Več zborov deluje v delovnih organizacijah Žito, SAP, Emona in Tovorna železniška postaja.

Gledališke skupine so v Zalogu, Slapah (vadijo v obnovljenem kulturnem domu na Vevčah), Zadvoru, Javoru, Dolskem, Senožetih, Besnici, na Prežganju in v Hrušici (nova skupina).

V Zadvoru deluje tudi lutkovna skupina.

Poleg teh delujeta v naši občini še dve skupini likovnikov (akademska skupina — 10. članov, amaterskih slikarjev pa je okrog 15), ki prirejata skupinske in samostojne razstave predvsem v Jelovški galeriji na Kodeljevem.

Kot je iz navedenega pregleda kulturnih dejavnosti razvidno, imajo občani naše občine široke možnosti vključevanja v kulturno življenje, ki postaja pravo frontno gibanje, saj so njegove vrste vsak dan številnejše. Vse to pa je tudi v skladu z intencijami ustave, ki omogoča vsakemu občanu naše samoupravne družbe polno osebno uveljavitev, med drugim tudi na področju kulture — bodisi kot potrošnik kulturnih dobrin ali pa kot aktivni kulturni ustvarjalec široko razpredenega amaterskega kulturnega gibanja.

M. B.

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST ZA KULTURO

Da bi občani in prizadeti posamezniki ter skupine, ki ohranjajo naš kulturni amaterizem, vedeli, kam in koliko denarja je v lanskem letu namenila občinska kulturna skupnost Ljubljana Moste-Polje ustreznim dejavnostim na svojem področju, objavljamo lanskoletni finančni načrt.

2213.000 dinarjev je bilo takole razdeljenih:

1. Gledališke skupine 100.000 din, in sicer Svoboda Zalog 15.000, Svoboda Zadvor 20.000, KUD F. Prešeren Javor 7.000, KUD Dolsko 20.000, KUD Prežganje 10.000, KUD A. Mehle Senožeti 10.000, KUD Slape 12.000 in KUD Besnica 5.000 din.

2. Glasbene skupine 200.000 din, in sicer pevski zbor V. Pregarc 42.500, pevski zbor Bizovik 2.000, pevski zbor Pugled 20.000, pevski zbor Zalog 20.000, glasbena sekcija Dolsko 7.000, Pihalni orkester Vevče 90.000, harmonikarski orkester V. Pregarc 26.000 din.

3. Društvo prijateljev mladine-bralna značka 13.000 din.

4. Dejavnost občinske ZKO 327.000 din, in sicer materialni izdatki 57.100, drugi izdatki 3.000, kulturna sekcija 12.600, glasbena komisija 23.500, gledališka komisija 38.900, likovna komisija, Jelovškova galerija 39.500, bruto OD s prispevki 172.400 din.

5. Kulturna sekcija v KS pri mestni in občinski zvezi 95.000 din.

6. Delovanje kulturne skupnosti 89.000 din.

7. Operativna rezerva 0 din.

8. Knjižnica J. Mazovec 1,369.000 din.

Pripomba: Pri kulturni akciji ni vštetih 65000 din, ki jih je v naši občini financirala mestna ZKO Ljubljana.

Občinska zveza kulturnih organizacij

Kajuhov nagrajenec

Letošnjo Kajuhovo nagrado je poleg Branka Šömna in dr. Franca Rozmana prejel tudi Jože Vidic. Menda naših bralcev ni treba posebej spomniti, da smo našega avtorja predstavili v NAŠI SKUPNOSTI oktobra leta 1975 skupaj z odlomkom iz tedaj izišlega njegovega dela Po sledovih črne roke: Smrt sekretarke OF Polonce Čuda. Za letošnjo knjigo Sedem krst za Ronkarjevo družino je dobil letošnjo Kajuhovo nagrado. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo!

ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO

ZOBOZDRAVSTVENO VARSTVO NAŠIH OBČANOV V LETU 1978

Združeni smo uspešnejši

Vedno več nas je v občini — baje že prek 60.000! Stopnja rasti števila prebivalstva v naši občini je precej nad slovenskim in tudi nad ljubljanskim poprečjem. Predvidevajo pa, da bo število prebivalcev še hitreje naraščalo zaradi selitvenega prirastka.

Zobozdravstveni delavci sprejmejo na območju naše občine vsako leto na zdravljenje okrog 15.000 občanov — približno 10.000 odraslih in 5.000 otrok, šolarjev in mladine.

Že tako lahko ugotovimo, da je vsako leto možno sprejeti v zdravljenje samo določeno število bolnikov — samo 25 do 30 odstotkov. Potrebe pa so mnogo večje. Naše zobovje je tisti del telesa, na katerega — dokler so zobje zdravi — le redno pomislimo. Tembolj pa mislimo nanj tedaj, ko nas zob boli, ko nas zagrabi ta ali ona zobna ali ustna bolezen. Razširjenost teh bolezni med Slovenci vseh starostnih skupin je tolikšna, da je zdravstveno varstvo pri posamezniku, družini, v kolektivu in celotni skupnosti nedeljiva naloga zdravstva in družbe kot celote. Samo načrtno in dosledno izvajanje načel javnega zdravstva bo omogočilo postopoma reševati pereče stanje, ki je bolеč socialno-medicinski problem našega časa.

Prav bi bilo, da bi vsak občan prišel vsaj dvakrat letno na pregled k zobozdravniku. Od tega pa smo še daleč, saj javna zobozdravstvena služba zajema komaj tretjino prebivalstva. Tako bo treba še mnogo truda, da bomo vsaj delno pokrili potrebe.

V nekaterih krajevnih skupnostih pa je kar naenkrat več tisoč novih prebivalcev...

Krajevna skupnost občanov bo prav gotovo imela veliko pobudo, saj gre za zdravje vseh krajanov — od najmlajših do veteranov...

Njihovi delegati morajo vprašati: Kako pa bo glede zobozdravstva v naši občini, v naši krajevni skupnosti? Bomo lažje prišli do zobozdravnika kot doslej? Bo naša šola dobila zobno ambulanto? Kako pa je poskrbljeno za predšolske otroke v naši krajevni skupnosti, pa za tiste, ki niso v vrtcu?

Na vsa ta vprašanja bomo morali skupaj iskati rešitve. Združeni kot uporabniki in izvajalci smo močnejši in uspešnejši. To je dokazal tudi letošnji Prešernov dan. Vzajemnost in solidarnost vseh sodelujočih sta našim otrokom in šolarjem uredili in opremili šolsko zobno ambulanto v šoli Ketteja in Murna. To je zgled, ki nas vse hrabri.

Otvoritev te nove šolske ambulante je nadaljevanje dolgoletne tradicije, ki jo ima naša zobozdravstvena preventivna dejavnost v naši občini. Zobozdravstvena služba bedi nad generacijami, nad letniki predšolskih in šolskih otrok. Če se ne javijo sami, jih poziva prek patronažnih

sester, šolskih vodstev, pedagogov in vzgojiteljev v vzgojnovarstvenih zavodih ali pa neposredno po pošti. Prav je, da v prvi vrsti skrbimo za čimboljše zobozdravstveno varstvo otrok. Zobje otrok so namreč v prvih letih pretežno zdravi — a se kmalu pokaže gniloba v ustih. Ta ogroža otrokovo zdravje in njegov razvoj. Da to preprečimo, skušamo čimveč otrok zajeti v redne sistematične preglede in zdravljenje.

Seveda pa zobozdravstvena preventiva ni omejena samo na otroke, šolarje in mladino. Zdravi zobje in usta so pogoj za zdravje vsega telesa. Zato je zobozdravstvena služba dolžna bedeti tudi nad zdravjem zob pri odraslih. Sproti je treba preprečevati nastajanje okvar in tudi obolenj, ki so posledice takih okvar. Samo tako bo manj revmatičnih obolenj, bolezni srca, ledvic in drugih organov. Pa tudi zgodnje začetke novotvorb, slabokrvnosti in drugih organskih obolenj, ki se kažejo v ustih, lahko uspešno zajezimo.

Vse te naloge, pa omejene možnosti pri sprejemanju bolnikov narekuje zobozdravstveni službi, da upošteva strokovna navodila o prednostnem vrstnem redu.

PREDNOSTNI VRSTNI RED

Strokovni prednostni vrstni red pri sprejemanju bolnikov v zobozdravstveno varstvo sloni na medicinskih utemeljitvah in je takšen:

OTROCI, ŠOLARJI IN MLADINA

— preventiva in zdravljenje zobne gnilobe,

— preprečevanje in zdravljenje nepravilnosti pri razvoju zob in čeljusti,

— zdravljenje posledic zobne gnilobe;

ODRASLI

— nujni primeri (bolečine, krvavitve),

— zdravljenje zobne gnilobe in obolenj obzobnih tkiv pri nosečnicah in otročnicah

— zdravljenje ustnih bolezni,

— zdravljenje žarišč pri gnojnih procesih,

— zdravljenje zobne gnilobe zaradi ohranitve živega zoba,

— zdravljenje obolenj obzobnih tkiv,

— odstranjevanje neozdravljivih zob,

— zdravljenje posledic zobne gnilobe,

— nadomeščanje manjkajočih zob in ortodontsko zdravljenje pri odraslih.

Zobozdravnik je dolžan upoštevati ta strokovna navodila, saj bolnikovo stanje odloča o začetku, načinu in dolžini njegovega zdravljenja. Zato je naročilna in čakalna doba za različne bolnike različna. O vsem tem pa kaj več prihodnjič.

dr. ZORAN ARNEŽ

Potujoča knjižnica pri nas

V krajih naše občine se bo od marca do julija ustavila potujoča knjižnica po temle razporedu:

BESNICA — od 16.30 do 17.30 pred gostilno v četrtek 13. aprila, 11. maja, 8. junija in 6. julija;

DOLSKO — od 15.00 do 16.00 pred trgovino v četrtek 6. aprila, 4. maja, 1. junija in 29. junija;

LIPOGLAV — od 16.00 do 17.00 pred avtobusno postajo v sredo 15. aprila, 10. maja, 7. junija in 5. julija;

SENOŽETI — od 16.30 do 17.30 pred osnovno šolo v torek 11. aprila, 9. maja, 6. junija in 7. julija;

TREBELJEVO — od 15.00 do 16.00 pred gostilno v četrtek 13. aprila, 11. maja, 8. junija in 6. julija;

ZADVOR — od 18.00 do 19.00 pred zadružnim domom v četrtek, 13. aprila, 11. maja, 8. junija in 6. julija.

Delavska Knjižnica Ljubljana

Fotografi se organizirajo

Na predlog več družbenopolitičnih dejavnikov ter glede na vlogo in položaj fotografije v glasilu Naša skupnost je uredništvo nedavno tega sklicalo sestanek fotografov iz naše občine. Povod za sklic je bilo dejstvo, da se na straneh Nsk pojavlja vedno več fotografov, ki naj tudi v bodoče

(Foto Hvastija)

sodelujejo pri težnjah za kvalitetno rast časopisa. To pa bodo mnogo lažje dosegali organizirani in povezani med seboj, pa seveda pod mentorstvom izkušenega mojstra. Ne nazadnje usmerja časopis svoja razvojna prizadevanja v več jasno usmerjenih področij življenja in dela v občini, kar terja tako organiziran nastop tudi fotografov. Končno pa: organizirana skupina se bo lahko pojavljala v javnosti tudi s samostojnimi razstavami, kar spet lahko samo še popestri naše kulturno dogajanje v občini in zunaj nje.

Pri reševanju organizacijske zasnove so fotografi prišli na dobro misel: Želijo se vključiti v KUD Vide Pregarc. Tej misli je botrovalo dejstvo, da je več fotografov delavcev Saturnusa kot matične celice tega društva. Od ideje do vloge za sprejem je bil potreben le še korak in vsak čas čakajo na pozitiven odgovor vodstva KUD Vide Pregarc.

Za zdaj je fotografov ok. 10 — vabljeni pa so tudi drugi, vsi, ki jim je fotografija konjiček ali kaj več. Tudi poklicni fotografi se seveda lahko pridružijo. Začasno se sestajajo v uredništvu Naše skupnosti vsak drugi torek — prvikrat so se sestali 7. in nato 21. februarja ter 7. marca. Vostvo skupine je prevzel Miran Todori iz Saturnusa, umetniško mentorstvo pa mojser fotografije dr. inž. Tihomir Pinter.

Pravimo: Vsak začetek je težak, Ob sodelovanju vseh tistih, ki jim želimo kar najmanj takih težav, pa je pričakovati, da se bo tudi fotografija v naši občini kmalu zasidrala tako, kot je zasidranih že več drugih kulturnih umetniških smeri delovanja.

AM

Mladim v Mostah so zrasla »krila«

Mislim na literarno glasilo OK ZSMS, ki je pred nedavnim zagledalo beli dan. Številka bogatega ciklostiranega gradiva — 70 strani poezije, proze in risb — preseneča z zrelostjo, prepričljivostjo in duhovitostjo. Ne bodimo domišljavi in že naprej ne zavračajmo nečesa, kar ni izšlo v priznanem literarnem časopisu!

»Krila« naj bi izhajala približno enkrat na tri mesece. Pesmi in prozo so za prvo številko prispevali v glavnem gimnazijci in gimnazijke moščanske gimnazije, pa drugi, ki so jih izbrali kulturni referenti po raznih delovnih organizacijah.

500 izvodov, ki jih je razmnožila vevška papirnica, je bilo razdeljenih med kulturne referente in osnovne organizacije zveze mladine, največ pa jih je šlo na gimnazijo.

Odgovorni urednik — gimnazijec in glavna urednica — študentka, sta izbrala večinoma še neobjavljene prispevke.

V drugem delu glasila so objavljeni prispevki nagrajenih avtorjev z lanskega literarnega natečaja Mladi pesniki in pisatelji — sama že priznana dela, zato o njih ne bom govorila. Raje se vrnem na prvi del, prvih 47 strani: Darjin Shizofrenik, Njen vsakdanji dan — sodelavke iz Figovčevega lista, strip Vode! na 38. strani in AH, kjer je spet podpisana verjetno ista Darja, izstopajo zaradi prej omenjenih značilnosti in kvalitet.

Želeti je, da bi mladi še naprej pazili na izbor objavljenega, četudi bi »Krilom« krila s tem kaj pristrigli.

ALENKA LOBNIK-ZORKO